

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

“ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОЇ РОБОТИ”

(для спеціалістів спеціальностей
“Фізичне виховання”, “Туризм”)

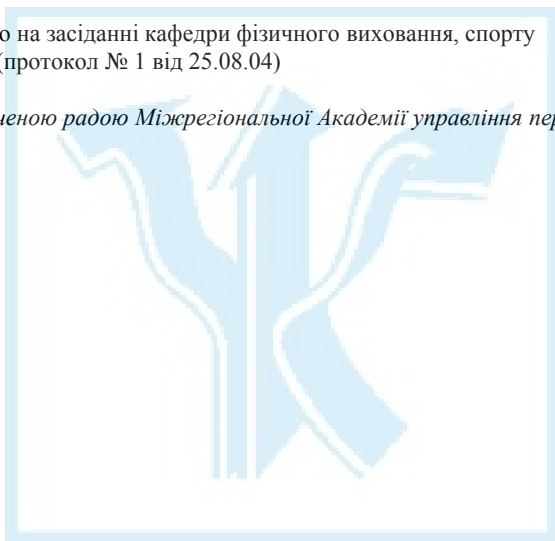
МАУП

Київ 2005

Підготовлено викладачем *Е. Л. Брухно*

Затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання, спорту та туризму (протокол № 1 від 25.08.04)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Брухно Е. Л. Навчальна програма дисципліни “Основи туристичної роботи” (для спеціалістів спеціальностей “Фізичне виховання”, “Туризм”). — К.: МАУП, 2005. — 10 с.

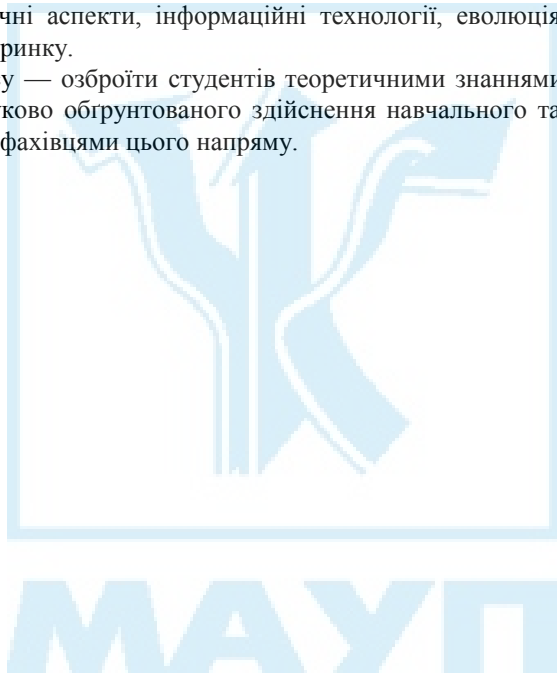
Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Основи туристичної роботи”, контрольні питання, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

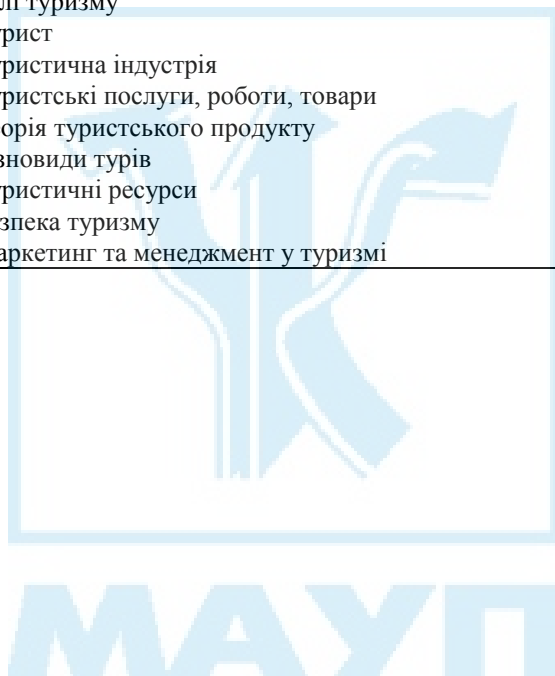
Програмою курсу “Основи туристичної роботи” передбачено вивчення основ теорії туризму, головних термінів та понять у світлі міжнародних конвенцій та рекомендацій Всесвітньої туристської організації, національних норм та законодавчих актів. У процесі вивчення курсу розкриваються основні поняття туризму, види, засоби, методи й форми туристичної діяльності; розглядаються різноманітні аспекти туризму: мотивація туристичних подорожей, менеджмент і маркетинг туризму, його економічні аспекти, інформаційні технології, еволюція розвитку туристського ринку.

Мета курсу — озброїти студентів теоретичними знаннями, необхідними для науково обґрунтованого здійснення навчального та виробничого процесу фахівцями цього напрямку.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОЇ РОБОТИ”

№ пор.	Назва теми
1	Подорожі та туризм
2	Цілі туризму
3	Турист
4	Туристична індустрія
5	Туристські послуги, роботи, товари
6	Теорія туристського продукту
7	Різновиди турів
8	Туристичні ресурси
9	Безпека туризму
10	Маркетинг та менеджмент у туризмі

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОЇ РОБОТИ”

Тема 1. Подорожі та туризм

Мандрі. Паломництво. Перші відкриття. Туризм, його виникнення та розвиток. Визначення туризму.

Література [3; 4; 17; 20; 22; 25; 31]

Тема 2. Цілі туризму

Суспільні цілі туризму. Цілі туриста та організаторів туризму. Організаційні форми туризму й основні категорії.

Література [2; 4; 5; 12; 14; 15; 23]

Тема 3. Турист

Визначення поняття “турист”, складові визначення. Права та свободи туриста. Внутрішній та міжнародний турист. Екскурсант.

Література [4; 6; 15; 23; 28–30; 32]

Тема 4. Туристична індустрія

Організатори туризму. Перевезення. Готельна індустрія. Система громадського харчування. Розваги та система атракцій.

Інфраструктура туризму. Страхування. Банківські та фінансові послуги. Інформаційні послуги.

Література [1; 2; 4–8; 10; 23]

Тема 5. Туристські послуги, роботи, товари

Турист — споживач турпродукту. Склад туристських послуг. Роботи як різновид турпослуги. Туристські товари. Турпродукт. Стандартизація та сертифікація послуг.

Література [4; 7; 8; 10; 12–15; 20; 21; 24]

Тема 6. Теорія туристського продукту

Джерела турпродукту. Рівні турпродукту. Складові турпродукту. Юридична складова турпродукту. Економічна сутність турпродукту.

Література [1; 2; 4–7; 13–15; 21; 26; 30]

Тема 7. Різновиди турів

Тур і туристський маршрут. Тур і турпакет. Різновиди турів. Timeshare. Rural tourism. Hostel. Тур: реалізація, право.

Література [5; 7; 12–15; 18; 21; 23; 32]

Тема 8. Туристичні ресурси

Туристська зацікавленість. Туристичні ресурси. Екологія та туризм. Тематичні, національні парки; резервації.

Література [7; 10; 14; 15; 21; 24; 32]

Тема 9. Безпека туризму

Умови підвищеної безпеки. Туристське страхування. Надзвичайні ситуації.

Література [2; 4–7; 18; 24; 27; 32; 33]

Тема 10. Маркетинг та менеджмент у туризмі

Специфіка та комплексний характер туристського маркетингу. Види й цілі маркетингових досліджень. Етапи проведення маркетингу. Менеджмент.

Література [5; 9; 11; 16; 19; 20; 22; 29]

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Мандри та подорожі.
2. Паломництво.
3. Перші відкриття.
4. Експедиції.
5. Туристична діяльність Томаса Кука.
6. Визначення туризму.
7. Розвиток туризму в ХХ ст.
8. Радянський етап розвитку туризму.
9. Сучасний етап розвитку туризму.

10. Тривалість туристичної подорожі.
11. Необхідні умови для здійснення туристичної подорожі.
12. Сезонність туристичних подорожей.
13. Суспільні цілі туризму.
14. Оздоровчі цілі туризму та цілі відпочинку.
15. Цілі експлуатації туристичних ресурсів.
16. Політичні та ідеологічні цілі туризму.
17. Економічні цілі туризму.
18. Гуманітарні цілі (культурний та духовний зміст туризму).
19. Хто такий турист?
20. Цілі туриста й організаторів туризму.
21. Професійно-ділові та релігійні цілі туристів.
22. Цілі відпочинку, реабілітації та лікування.
23. Мораль та громадський спокій.
24. Організаційні форми туризму.
25. Внутрішній та міжнародний туризм.
26. Плановий та самодіяльний туризм.
27. Груповий та індивідуальний плановий туризм.
28. Турфірми та підприємства — основа планового туризму.
29. Самодіяльний туризм.
30. Соціальний туризм.
31. Мотивація туристичної подорожі.
32. Права і свободи туриста.
33. Свобода пересувань туриста.
34. Рівноправність за ознаками раси, статі, мови, релігії тощо.
35. Внутрішній та міжнародний туризм.
36. Особи, які не належать до категорії “туристи”.
37. Екскурсант.
38. Туристична індустрія.
39. Організатори туризму.
40. Діяльність турагента.
41. Діяльність туроператора.
42. Система перевезень в туризмі.
43. Готельна індустрія.
44. Система громадського харчування.
45. Розваги та система атракцій.
46. Інфраструктура туризму.
47. Страхування в туризмі.
48. Банківські та фінансові послуги.

49. Інформаційні послуги.
50. Туристський продукт.
51. Характерні особливості туристських послуг (7 ознак).
52. Склад туристських послуг.
53. Туристські роботи як різновид туристських послуг.
54. Туристські товари (shopping, duty free).
55. Джерела туристичного продукту.
56. Природні та створені ресурси.
57. Система знань і технологій туризму й туробслуговування.
58. Тур. Різновиди турів.
59. Timeshare. Rural tourism. Hostel.
60. Туристська зацікавленість.
61. Об'єкти туристської зацікавленості.
62. Туристське враження.
63. Екологія та туризм.
64. Пропускний потенціал турресурсу.
65. Національні парки та резервації.
66. Тематичні парки.
67. Безпека туризму.
68. Умови підвищеної небезпеки.
69. Травмонебезпечність та вплив навколишнього середовища.
70. Фізичні та нервово-психічні перевантаження туристів.
71. Біологічні, хімічні та фізичні фактори впливу на організм.
72. Особиста безпека та безпека майна туриста.
73. Пожежна безпека під час подорожей.
74. Надзвичайні ситуації.
75. Маркетинг у туризмі.
76. Менеджмент у туризмі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Азар В. И.* Экономика и организация туризма. — М.: Профиздат, 1993.
2. *Актуальные вопросы теории и практики туризма // Труды академии туризма.* — Вып. 2. — СПб., 1997.
3. *Бартон Р.* и др. Великие путешествия. — М.: Диброс, 1997.
4. *Биржаков М. Б.* Введение в туризм. — СПб.: Издат. дом “Герда”, 2002.
5. *Власова И. Б., Зорин И. В.* Основы туристской деятельности. — Рос. междунар. ин-т туризма, 1992.

6. *Гаагская декларация по туризму: Справ. “Туристские фирмы”, Вып. 8.* — СПб.: ОЛБИС, 1995. — С. 153–159.
7. *Гуляев В. Г. Организация туристской деятельности.* — М.: Нолидж, 1996.
8. *Гуляев В. Г. Туристские перевозки.* — М.: Финансы и статистика, 1998.
9. *Дурович А. П., Копанов А. С. Маркетинг в туризме.* — Минск.: Экономпресс, 1998.
10. *Емельянов Б. В. Основы экскурсоведения: В 3 ч.*
11. *Зорин И. В. Менеджмент персонала. Планирование карьеры в туризме: Учебник.* — М.: РМАТ, 1997.
12. *Ильина Е. Н. Туризм. Путешествия. Создание туристской фирмы. Агентский бизнес.* — М.: РМАТ, 1998.
13. *Ильина Е. Н. Туроперейтинг: организация деятельности.* — М.: Финансы и статистика, 2004.
14. *Кабушкин Н. И. Организация туризма.* — Минск: Нов. знание, 2003.
15. *Квартальнов В. А. Туризм: Учебник.* — М.: Финансы и статистика, 2004.
16. *Кириллов А. Т., Волкова Л. А. Маркетинг в туризме.* — СПб., 1996.
17. *Кудинов Б. Ф. Из истории развития туризма.* — М.: Профиздат, 1986.
18. *Маринин М. М. Туристские формальности и безопасность в туризме.* — М.: Финансы и статистика, 2004.
19. *Менеджмент туризма: Основы менеджмента.* — М.: Финансы и статистика, 2003.
20. *Менеджмент туризма: Туризм как вид деятельности.* — М.: Финансы и статистика, 2002.
21. *Николаевский А. Г. Национальные парки.* — М., 1985.
22. *Супрунова В. Б. Туризм: эволюция, структура, маркетинг.* — М.: Ось-89, 1997.
23. *Сенин В. С. Введение в туризм.* — М.: РИПРКТ, 1993.
24. *Сергеев В. П. Туризм и здоровье.* — М.: Профиздат, 1987.
25. *Соколова М. В. История туризма.* — М.: Мастерство, 2002.
26. *Туристские фирмы: Справочник.* — СПб.: Олбис.
27. *Тихонов Д. В. Как избежать неприятностей, отдыхая и путешествуя за границей.* — М., 1998.
28. *Толковый словарь туристских терминов: Туризм. Туристская индустрия. Туристский бизнес.* — М.; Афины: INFOGROUP, 1994.

29. *Федорченко В. К.* Туристський словник-довідник. — К.: Дніпро, 2000.
30. *Федорченко В. К.* Правове регулювання туристської діяльності в Україні. — К.: Юрінком Інтер, 2002.
31. *Федорченко В. К.* Історія туризму в Україні. — К.: Вища шк., 2002.
32. *Функционирование* крупнейших городов мира как объектов туризма. — М.: УГТРБ, 1997.
33. *Шамахова В. А., Мячина А. Н.* Выезжающему за границу: Справочник. — М., 1997.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Основи туристичної роботи”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Основи туристичної роботи”	5
Контрольні питання	6
Список рекомендованої літератури	8

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерне верстання

*Н. Г. Потапенко
О. Б. Лисицька
Т. Г. Замура*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2113

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП